

Inhoud

Woord vooraf bij de derde druk, *door Romy Aerts* 7

Woord vooraf bij eerste druk 13

- 1 Vlaanderen sterk in wiskunde, zwak in gelijke kansen 19
 - Onthullende cijfers 19
 - Ongelijkheid: al vanaf de kleuterklas 21
 - De middelbare school: ongelijkheid wordt selectieve studieoriëntering 24
 - Is het bij de burens beter? 31
 - De onderwijskansen van allochtone jongeren 38
 - Tot besluit 45

- 2 Hoe de school een selectieapparaat werd 47
 - Korte historiek van de sociale stratificatie op school 47
 - Massificatie zonder democratisering 48
 - De vermarkting 58
 - Een nieuw publiek 61
 - Daalt het niveau? 63
 - Waarvoor dient de selectie? 65

- 3 Meritocratie en egalitarisme 67
 - Een eeuw hervormingen met weinig resultaat 67
 - Twee basisopvattingen over gelijkheid 69
 - De meritocratie, een ideologie van gelijke kansen en ongelijke behandeling 70

- Wat is er mis met de meritocratie? 77
- Egalitarisme: een relik uit het communistische tijdperk? 81
- Het Trojaanse paard van de lagere klassen? 86
- Tot besluit 89
- 4 De mechanismen van de reproductie 91
- De heilige graal van de intelligentie 91
- Socio-culturele handicaps: juiste vraagstelling, foute verklaringen 96
- De waterval: foute diagnoses en verkeerde remedies 99
- De geheimen van het slagen 101
- Verschillen in positie tegenover kennis en onderwijs 105
- 5 Structuren die scheiden 111
- ASO, TSO en BSO: onze onderwijsvormen delen de leerlingen sociaal op 113
- De onderwijsmarkt op zijn Belgisch 120
- Om de poen is het te doen 130
- 6 Stappen naar een democratische school 135
- De school gestalte geven vanuit een maatschappelijk project 135
- Een gemeenschappelijke stam tot 16 om de waterval te stoppen 140
- Leren samenleven of leren concurreren? 147
- Onderwijs in de multiculturele samenleving 156
- Ambitieuze leerplannen 160
- De pedagogische praktijk: vernieuwen zonder te vernielen 163
- De man en de vrouw voor de klas binnen de onderwijsstructuur 172
- Tot besluit 175